

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Gezinshuis “Carpe Diem” Hulsberg

Onderaannemer van XONAR

Toezicht nieuwe jeugdhulpaanbieder

Rapport Gezinshuis “Carpe Diem”

De hulpaanbieder aan het woord

Op deze punten uit het rapport zijn we trots:

We zijn trots op de warme, huiselijke sfeer in ons gezinshuis, waar kinderen zich veilig en op hun gemak voelen. Door onze goede contacten met ouders bouwen we samen aan het welzijn van de kinderen. We bieden maatwerk, afgestemd op de behoeften van ieder kind, zodat ze zich op hun eigen manier kunnen ontwikkelen. Ons huis is een plek waar kinderen kunnen groeien en bloeien, omringd door zorg en aandacht.

Met deze punten uit het rapport gaan we aan de slag:

We werken actief aan verbeteringen binnen ons gezinshuis. Zo streven we naar het behalen van onze SKJ-registratie via een EVC-traject, zodat we onze professionele ontwikkeling blijven versterken. Daarnaast willen we ons huis meer openstellen voor ouderbezoek, mits de veiligheid dit toelaat, om de band tussen kinderen en ouders te ondersteunen. Ook zorgen we voor betere contactmogelijkheden met de vertrouwenspersoon, zodat kinderen altijd toegang hebben tot een luisterend oor en de nodige ondersteuning.

Wat gaan jeugdigen en ouders hiervan merken?

In de praktijk merken jongeren en ouders dat we persoonlijke aandacht en transparantie belangrijk vinden. Na een plaatsing bieden we de mogelijkheid om het gezinshuis te bezoeken, zodat iedereen een goed beeld krijgt van de omgeving. Daarnaast introduceren we de vertrouwenspersoon van Jeugdstem binnen het gezinshuis. Zo weten jongeren altijd bij wie ze terecht kunnen voor een luisterend oor of advies, wat bijdraagt aan een veilige en vertrouwde sfeer.

Conclusie van de inspectie

De inspectie acht Gezinshuis Carpe Diem in staat om verantwoorde hulp te bieden en vertrouwt erop dat dit gezinshuis concrete verbetermaatregelen doorvoert om aan alle normen te voldoen. Daarbij vertrouwt de inspectie er ook op dat de hoofdaannemer XONAR de geconstateerde aandachtspunten gebruikt ter verbetering van de kwaliteit van de hulp bij andere gezinshuizen die als onderaannemer voor XONAR actief zijn. De inspectie blijft deze ontwikkelingen volgen in het reguliere toezicht.

1 Inleiding

In november 2024 voerde de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: de inspectie) aangekondigd toezicht uit bij Gezinshuis “Carpe Diem” in Hulsberg. XONAR is de hoofdaannemer van Gezinshuis “Carpe Diem”.

Aanleiding

Gezinshuis “Carpe Diem” is een nieuwe jeugdhulpaanbieder. De inspectie ziet een aanbieder van jeugdhulp als ‘nieuwe jeugdhulpaanbieder’ tot maximaal anderhalf jaar nadat de aanbieder is gestart met het zelfstandig verlenen van jeugdhulp aan eigen jeugdigen.

Doel van het toezicht was om te bepalen of Gezinshuis “Carpe Diem” verantwoorde hulp biedt.

Opzet van het onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van het ‘JIJ kader – nieuwe jeugdhulpaanbieder’. Dit toetsingskader bestaat uit zeven normen die vallen onder drie thema’s: ontwikkelingsgerichte hulp, de deskundige hulpverlener en goed bestuur.

Het toetsingskader is te vinden op: www.igj.nl/publicaties/toetsingskaders/2021/01/05/het-jij-kader.

Beschrijving Gezinshuis “Carpe Diem”

Gezinshuis “Carpe Diem” (hierna: het gezinshuis) staat sinds mei 2024 ingeschreven bij de Kamer van Koophandel als vennootschap onder firma onder het nummer 93720890. De twee gezinshuisouders zijn beiden vennoot van het gezinshuis. Het gezinshuis richt zich op het bieden van vervangende opvoeding met verblijf voor kinderen die vanwege veiligheids- en/of ontwikkelingsproblematiek niet meer in hun oorspronkelijke thuis kunnen opgroeien. Er wordt geen crisishulp, therapie of behandeling geboden in het gezinshuis. De hulpverlening in het gezinshuis aan de jeugdigen wordt verleend op basis van de Jeugdwet. De gezinshuiskinderen in dit gezinshuis zijn geplaatst door een gecertificeerde instelling met een ondertoezichtstelling en machtiging uithuisplaatsing of vanuit een voogdijmaatregel. Er kunnen ook jeugdigen geplaatst worden vanuit het vrijwillig kader.

De gezinshuisouders zijn partners van elkaar en bieden samen fulltime de dagelijkse zorg en begeleiding aan de gezinshuiskinderen. XONAR is de hoofdaannemer van het gezinshuis en is als hoofdaannemer eindverantwoordelijk voor de hulp. Vanuit XONAR is een SKJ-geregistreerde gezinshuisbegeleider en SKJ-geregistreerde gedragswetenschapper direct betrokken bij het

gezinshuis. Daarnaast maakt het gezinshuis gebruik van het elektronisch cliëntregistratiesysteem, protocollen en de klachtenregeling van XONAR.

Het gezinshuis is op 1 juni 2024 formeel begonnen met het leveren van jeugdhulp. Op dat moment woonden al twee pleegkinderen in het gezin. Deze jeugdigen verblijven nu in het gezinshuis als gezinshuiskind met een daarbij behorende indicatie. Op het moment van toezicht wonen in totaal vier gezinshuiskinderen in het gezinshuis in de leeftijd van drie tot elf jaar. Daarnaast wonen om de week drie biologische kinderen van de gezinshuisvader in het gezinshuis in de leeftijd van tien tot veertien jaar. Het gezinshuis staat in het dorp Hulsberg en is een ruime vrijstaande woning met grote tuin.

2 Conclusie

In dit hoofdstuk geeft de inspectie haar conclusies weer. Daarnaast wordt in dit hoofdstuk beschreven hoe het vervolg van het toezicht eruit zal zien.

Analyse

Het gezinshuis is op het moment van toezicht enkele maanden actief als gezinshuis. De inspectie ziet dat de gezinshuisouders samen met XONAR in de voorbereidingsfase voorafgaand aan het starten van het gezinshuis en in de periode daarna zich inzet om verantwoorde hulp te bieden. Dit blijkt onder andere uit de veilige en ontwikkelingsgerichte omgeving die de gezinshuisouders bieden, het aansluiten van de gezinshuisouders bij de behoeften van de jeugdigen en de betrokkenheid van hoofdaannemer XONAR bij de hulp aan de jeugdigen. De inspectie is positief dat het gezinshuis en de hoofdaannemer met name bij de start van het gezinshuis intensief met elkaar samenwerken. Dit vanwege de uitdagingen die bij het starten van een gezinshuis naar voren kunnen komen.

De inspectie ziet nog aandachtspunten op de volgende normen die zijn getoetst:

- Norm 1.1.: Wensen, behoeften, mogelijkheden van jeugdigen, ouders en netwerk zijn bekend bij hulpverleners.
- Norm 1.5.: De hulp aan jeugdigen en ouders draagt bij aan een gezonde ontwikkeling in een zo thuis mogelijke omgeving.
- Norm 2.1. Hulpverleners maken professionele afwegingen over de veiligheid van jeugdigen.
- Norm 2.3.: Hulpverleners handelen methodisch en ontwikkelingsgericht.
- Norm 3.2.: De bestuurder richt de organisatie zodanig in dat deze redelijkerwijs leidt tot verantwoorde hulp.
- Norm 3.3.: De bestuurder verbetert, in een lerend werkklimaat, continu zijn prestaties en de resultaten van de hulp.
- Norm 3.4.: De bestuurder biedt jeugdigen en hun ouders de mogelijkheid voor hun individuele belangen op te komen.

Deze aandachtspunten zijn met name gericht op een verdere kwaliteitsverbetering, zodat de hulp nog beter aansluit bij de behoeften van de jeugdigen en diens netwerk. Het gezinshuis heeft de inspectie laten weten aandacht te hebben voor deze punten en een aantal verbeteringen door te voeren, waaronder de toegang van ouders tot het gezinshuis, het betrekken van een vertrouwenspersoon en het vergroten van de kennis en kunde van de gezinshuisouders met opleidingen en het behalen van een SKJ-registratie. Daarnaast heeft het gezinshuis de inspectie laten weten wat onder een incident valt en hoe hierop gereageerd wordt.

Vervolg

De inspectie acht de aanbieder in staat om verantwoorde hulp te bieden en vertrouwt erop dat Gezinshuis “Carpe Diem” concrete verbetermaatregelen doorvoert om aan alle normen te voldoen. Daarbij vertrouwt de inspectie er ook op dat de hoofdaannemer XONAR de geconstateerde aandachtspunten gebruikt ter verbetering van de kwaliteit van de hulp bij andere gezinshuizen die als onderaannemer voor XONAR actief zijn. De inspectie blijft deze ontwikkelingen volgen in het reguliere toezicht.

3 Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het toezicht gepresenteerd, zoals de inspectie deze aantrof op het moment van toezicht. De inspectie geeft per norm aan wat haar oordeel is.

De inspectie beoordeelt de normen op een vierpuntschaal:

- *De aanbieder voldoet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm alleen positieve punten.*
- *De aanbieder voldoet grotendeels aan de norm. De inspectie constateert op deze norm veelal positieve punten, verbetering is op punten mogelijk.*
- *De aanbieder voldoet grotendeels niet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm overwegend negatieve punten, verbetering is noodzakelijk.*
- *De aanbieder voldoet niet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm nauwelijks tot geen positieve punten, verbetering is zeer noodzakelijk.*
- *De inspectie heeft deze norm niet beoordeeld.*

Thema 1: Ontwikkelingsgerichte hulp

In dit thema kijkt de inspectie naar in hoeverre de hulp gericht is op de ontwikkeling van de jeugdige en diens gezin.

In onderstaand figuur ziet u wat de oordelen zijn van de inspectie op de normen die vallen onder dit thema.

Beeld

**Gezonde
ontwikkeling**

Hieronder leest u per norm een toelichting op het oordeel van de inspectie.

Norm 1.1		Oordeel
	Wensen, behoeften, mogelijkheden van jeugdigen, ouders en netwerk zijn bekend bij hulpverleners.	

Uit het gesprek met de gezinshuisouders blijkt dat zij een breed en actueel beeld hebben van de context van de jeugdige, ouders en eventueel aanwezig netwerk. Dit beeld bestaat uit de problemen waar jeugdigen en ouders tegenaan lopen, maar ook de zaken die zij juist goed kunnen. De verwijzer van een jeugdige die de inspectie heeft gesproken geeft aan dit te herkennen en ziet ook dat het beeld van de gezinshuisouders overeenkomt met het beeld van de andere betrokkenen, zoals ouders en andere hulpverleners. Uit het gesprek met hoofdaannemer XONAR komt naar voren dat de gedragswetenschapper en gezinshuisbegeleider intensief betrokken zijn bij het intakeproces, waarbij zij een zo compleet en actueel mogelijk beeld proberen te krijgen en dit delen met de gezinshuisouders. De inspectie hoort dat de aanmeldprocedure duidelijk en concreet is, zodat alle betrokkenen weten wie welke verantwoordelijkheid heeft en er een goed beeld gevormd kan worden van de jeugdige. De gezinshuisouders vertellen zo goed mogelijk contact te hebben met de ouders en andere betrokkenen, zodat hun wensen, behoeften en mogelijkheden bekend zijn. De gesproken verwijzer beaamt dit.

De inspectie ziet in de cliëntdossiers een navolgbaar en actueel beeld van de jeugdigen en betrokkenen. Dit blijkt uit de rapportages van evaluaties met betrokkenen en casuïstiekoverleggen tussen de gezinshuisouders, de gezinshuisbegeleider en de gedragswetenschapper. Daarnaast ziet de inspectie maandelijkse rapportages die de gezinshuisouders bijhouden van iedere jeugdige. Hierin ziet de inspectie de meest actuele en relevante informatie over het beeld van de jeugdige. Echter hoort de inspectie ook van de gezinshuisouders dat er vaker dan maandelijks veranderingen in het beeld van de jeugdige zijn. De gedragswetenschapper en gezinshuisbegeleider geven aan dat XONAR als richtlijn heeft dat gezinshuisouders maandelijks rapporteren over de jeugdige. De gezinshuisouders vertellen daarom dat ze niet vaker dan maandelijks rapporteren, ook niet als dit wel nodig blijkt. XONAR brengt als reactie op het conceptrapport hierover de nuance aan dat de afspraak maandelijks te rapporteren een minimum en geen maximum is. Ten slotte ziet de inspectie dat er geen samenhangend beeld van de jeugdige en diens omgeving is opgesteld in het cliëntdossier. De gezinshuisouders, gedragswetenschapper en gezinshuisbegeleider geven hierover aan dat het beleid is om bij een interne overplaatsing (bijvoorbeeld vanuit de crisisopvang van XONAR naar een gezinshuis als onderaannemer van XONAR) er geen nieuw plan van aanpak op basis van een integratief beeld wordt geschreven.

Aandachtspunten

Om een actueler beeld te hebben van de jeugdige en voortgang te kunnen beschrijven in het cliëntdossier verwacht de inspectie dat de frequentie van de rapportage aansluit bij de opgestelde doelen en het beeld van de jeugdige en op basis daarvan indien nodig vaker plaatsvindt.

Verder verwacht de inspectie dat bij de start van de hulp een samenhangend beeld wordt opgesteld, deze gedurende de hulp methodisch wordt geëvalueerd en bijgewerkt en opgenomen wordt in het cliëntdossier. Het samenhangend beeld is het resultaat van de analyse van de aard en ernst van de problematiek en de mogelijke oorzaken en instandhoudende factoren. Door problemen in verschillende domeinen met elkaar in samenhang te brengen, wordt duidelijk hoe verschillende problemen elkaar beïnvloeden en te doorbreken zijn¹. Met een samenhangend beeld ontstaat een direct beeld van de jeugdige en betrokkenen, waarop de hulp gebaseerd kan worden.

Norm 1.5		Oordeel
	De hulp aan jeugdigen en ouders draagt bij aan een gezonde ontwikkeling in een zo thuis mogelijke omgeving.	

De inspectie ziet in het gezinshuis dat de gezinshuisouders ervoor zorgen dat het gezinshuis een zo thuis mogelijke plek is waarin een zo gewoon mogelijk gezinsleven centraal staat. De inspectie ziet dat het gezinshuis een warme en huiselijke sfeer uitstraalt, met aandacht is ingericht en opgeruimd en schoon is. Dit ondanks een verbouwing die de gezinshuisouders nu uitvoeren, waardoor extra kamers voor de biologische kinderen van de gezinshuisouders worden gecreëerd. Ieder gezinshuiskind heeft een eigen kamer die is ingericht met persoonlijke spullen en foto's en naar smaak van de jeugdige. In het gezinshuis zijn brandmelders en brandblussers aanwezig en ziet de inspectie dat de gezinshuisouders medicatie veilig gebruiken en beheren. De inspectie ziet en hoort verder van de gezinshuisouders dat zij geen maatregelen toepassen die mogelijk vrijheidsbeperkend voor de jeugdigen kunnen zijn. Ook vertellen de gezinshuisouders dat zij geen vaste huisregels hebben voor de jeugdigen, anders dan algemene afspraken over het prettig samenwonen met elkaar. Afspraken voor de jeugdigen worden individueel gemaakt met maatwerk.

De inspectie hoort van de gezinshuisouders en een jeugdige dat de jeugdigen de mogelijkheid krijgen zich te ontplooiën, positieve ervaringen op te doen en talenten en interesses te ontwikkelen. Zo gaan alle jeugdigen naar een vorm van onderwijs of werken zij hiernaartoe. Ook beoefenen zij verschillende sporten en/of gaan zij naar verschillende clubs, zoals de scouting of een muziek-/dansvereniging. De inspectie hoort daarbij dat dit is afgestemd op de wens van de jeugdigen. De gezinshuisouders vertellen verder dat zij hiervoor ook de samenwerking zoeken met het netwerk. Zo gaat één van de jeugdigen bijvoorbeeld in het weekend dat deze in het biologische netwerk is, ook naar een sportclub. De gezinshuisouders geven daarnaast voorbeelden dat de jeugdigen contact hebben met andere jeugdigen buiten het gezinshuis waaruit blijkt dat zij dit stimuleren.

¹ [Richtlijn Samen beslissen over passende hulp voor jeugdhulp en jeugdbescherming \(2022\) hoofdstuk 5 aanbeveling 8](#)

“De gezinshuisouders zijn in mijn ogen lief voor de kinderen. Het ziet er allemaal netjes en verzorgd uit.” *familielid jeugdige*

De inspectie ziet in de interactie tussen de gezinshuisouders en jeugdigen dat de gezinshuisouders sensitief en responsief reageren op de jeugdigen. Daarbij is wederkerig en warm contact zichtbaar tussen de gezinshuisouders en de jeugdigen. De gedragswetenschapper en gezinshuisbegeleider benoemen dit ook te zien bij de gezinshuisouders.

De gezinshuisouders vertellen dat zij regelmatig contact hebben met ouders van de jeugdigen via appberichten, telefoongesprekken en fysieke afspraken. De inspectie hoort echter ook van hen dat de ouders van de jeugdigen niet in het gezinshuis welkom zijn. Eén ouder haalt diens kind wel op bij de deur van het gezinshuis, maar mag niet binnen komen. De inspectie hoort van de gezinshuisouders niet dat er navolgbare veiligheidsredenen zijn die maken dat ouders niet in het gezinshuis mogen komen. De gezinshuisouders geven in reactie op het conceptrapport aan dat er wel kennismakingsgesprekken plaatsvinden in het gezinshuis waarbij de ouders welkom zijn in het gezinshuis.

“Wij willen dat het gezinshuis een veilige plek is voor de kinderen. Daar zetten wij ons voor in.” *gezinshuisouder*

Aandachtspunt:

De inspectie verwacht dat ouders en andere belangrijke personen voor de jeugdige welkom zijn in het gezinshuis, tenzij dit vanuit behandelperspectief of veiligheidsoverwegingen niet wenselijk is. De ouders en het familienetwerk van de kinderen houden namelijk een onvervangbare (al dan niet actieve) plek in het leven van de kinderen².

² [Kwaliteitscriteria Gezinshuizen \(2019\) pagina 25](#)

Thema 2: De kundige hulpverlener

In dit thema kijkt de inspectie naar in hoeverre de hulpverleners in staat zijn om met voldoende actuele en passende kennis en kunde te handelen en in hoeverre hulpverleners met anderen samenwerken waar dat nodig is.

In onderstaand figuur ziet u wat de oordelen zijn van de inspectie op de normen die vallen onder dit thema.

Veiligheid

Methodisch handelen

Hieronder leest u per norm een toelichting op het oordeel van de inspectie.

Norm 2.1		Oordeel
	Hulpverleners maken professionele afwegingen over de veiligheid van jeugdigen.	

Uit het gesprek met de gezinshuisouders blijkt dat zij professionele afwegingen over de veiligheid van de jeugdigen maken en handelen bij onveilige situaties of wanneer een situatie dreigt te escaleren. De inspectie ziet tijdens het bezoek bijvoorbeeld dat de gezinshuisouders een jeugdige adequaat ondersteunen bij het reguleren van diens emoties, zodat de situatie de-escaleert. De gedragswetenschapper en gezinshuisbegeleider geven aan dat mogelijke signalen van onveiligheid en hoe hierop te handelen ook terugkomen in de casuïstiekoverleggen die zij één keer in de zes weken hebben met de gezinshuisouders.

De gezinshuisouders vertellen voorbeelden van risico's die spelen bij de jeugdigen en hoe zij handelen om deze risico's te verminderen. Zij geven aan dat zij samen met de gedragswetenschapper en gezinshuisbegeleider een veiligheidslijst per jeugdige invullen. De inspectie ziet in de cliëntdossiers dat deze veiligheidslijst bestaat uit een aantal onderwerpen waarop aangegeven wordt of er sprake is van een risico. Voorbeelden van deze onderwerpen zijn: afwezigheid van seksueel misbruik, fysieke of psychische mishandeling, affectieve relatie tussen gezinshuisouders en gezinshuiskind, gevoel van veiligheid van het gezinshuiskind, steun uit sociaal netwerk en het laten zien van seksueel grensoverschrijdend gedrag door de jeugdige binnen of buiten het gezinshuis. De inspectie ziet in de veiligheidslijst geen onderwerpen opgenomen omtrent agressie naar anderen of zichzelf, zelfredzaamheid en psychisch welzijn bij de jeugdige.

De inspectie ziet in alle cliëntdossiers dat de veiligheidslijst voor de jeugdigen nog gebaseerd is op de situatie in het pleeggezin, voorafgaand aan de plaatsing in het gezinshuis. De gedragswetenschapper en de gezinshuisbegeleider geven aan dat de veiligheidslijst halfjaarlijks terugkomt in de evaluatie en opnieuw bekeken wordt. De inspectie ziet dat bij twee jeugdigen de veiligheidslijst gebaseerd is op informatie van een jaar geleden. De gedragswetenschapper en gezinshuisbegeleider vertellen dat er binnenkort weer een evaluatie voor deze jeugdigen zal plaatsvinden waarin de veiligheidslijst opnieuw doorgenomen zal worden. Zij geven verder aan dat alle jeugdigen in het gezinshuis eerder in een pleeggezin verbleven van XONAR. Omdat de jeugdigen binnen de zorg van XONAR bleven, zijn de hulpverleningsplannen met bijbehorende veiligheidslijst overgenomen naar het gezinshuis en is er geen nieuw plan met veiligheidslijst gemaakt.

Verbeterpunt

De inspectie verwacht dat het inschatten van risico's plaatsvindt bij veranderende omstandigheden, zoals bij de start van een andere hulpvorm. Bij plaatsing van een jeugdige in een gezinshuis dienen namelijk eventuele risico's van de plaatsing (bijvoorbeeld weglloopgedrag van het kind, niet zorgvuldig omgaan met medicatie, regelmatige woede-uitbarstingen) in kaart te worden gebracht en hoe hiermee om te gaan³. Daarnaast verwacht de inspectie dat hulpverleners een zo breed mogelijk beeld krijgen van de risico's. Dit betekent dat risico's ook op kindniveau in kaart dienen te worden gebracht⁴. Afwegingen over de veiligheid van een jeugdige in relatie tot de ontwikkeling dienen vervolgens systematisch te worden gemaakt en navolgbaar te worden vastgelegd in het cliëntdossier.

Norm 2.3		Oordeel
	Hulpverleners handelen methodisch en ontwikkelingsgericht.	

De inspectie hoort van de gezinshuisouders, de gedragswetenschapper, gezinshuisbegeleider en de verwijzer dat de gezinshuisouders methodisch werken, zodat de hulp doeltreffend is. De inspectie ziet in de cliëntdossiers dat de doelen waaraan gewerkt wordt actueel en meetbaar zijn opgesteld. De gezinshuisouders vertellen dat iedere jeugdige gemiddeld drie doelen heeft om aan te werken. Dit ziet de inspectie ook terug in de cliëntdossiers maar niet in een hulpverleningsplan afgestemd met de betrokkenen. Deze doelen zijn volgens de gezinshuisouders opgesteld in afstemming met de gedragswetenschapper en gezinshuisbegeleider.

³ [Kwaliteitscriteria Gezinshuizen \(2019\) pagina 28 en 29](#)

⁴ [Richtlijn Samen beslissen over passende hulp voor jeugdhulp en jeugdbescherming \(2022\) pagina 38](#)

“We hebben liever drie duidelijke doelen die te halen zijn, dan tien doelen die half behaald worden.” *gezinshuisouder*

De gezinshuisouders vertellen dat per jeugdige wordt afgestemd hoe vaak er een evaluatie met betrokkenen plaatsvindt, een zogenaamd ronde tafel overleg (RTO). Dit is volgens hen afhankelijk van de zorgbehoefte en het perspectief van de jeugdige en verschilt nu tussen de één keer in de acht weken tot één keer in het half jaar. De gezinshuisouders en de verwijzer geven aan dat bij een RTO al het betrokken netwerk en de hulpverleners rondom de jeugdige aansluiten. Het familielid van een jeugdige vertelt ook aanwezig te zijn bij de RTO's. Ook de gezinshuisbegeleider sluit volgens de gezinshuisouders en gezinshuisbegeleider aan bij het RTO. De inspectie ziet in de cliëntdossiers verslagen van de RTO's. Deze zijn opgesteld door de gezinshuisbegeleider.

In het RTO wordt volgens de gezinshuisouders de richting van de hulp geëvalueerd en bepaald. Vervolgens stellen de gezinshuisouders, gezinshuisbegeleider en gedragswetenschapper de doelen op, voortkomend uit het RTO. De gezinshuisbegeleider en gedragswetenschapper vertellen dat in principe ook de jeugdige hierin meegenomen wordt, afhankelijk van wat voor de jeugdige haalbaar is. De gezinshuisouders vertellen dat voor de jeugdigen zichtbaar is hoe aan welke doelen gewerkt wordt met behulp van bijvoorbeeld een pictobord of beloningssysteem. De inspectie ziet ook in het gezinshuis dat deze methodieken gebruikt worden.

De inspectie ziet in de cliëntdossiers dat de jeugdigen geen hulpverleningsplannen hebben gericht op de huidige hulpvorm, namelijk het gezinshuis. Wel hebben de jeugdigen een hulpverleningsplan vanuit de vorige hulpvorm die zij kregen vanuit XONAR, zoals een pleegzorgplan. De gezinshuisbegeleider en gedragswetenschapper geven aan dat bij een interne overplaatsing van hulpvorm binnen XONAR (bypass) er geen nieuw hulpverleningsplan wordt gemaakt. Het hulpverleningsplan wordt volgens hen wel geëvalueerd. De uitkomsten daarvan worden vastgelegd in een evaluatieverslag, zoals het opstellen van nieuwe doelen of het besluit eerdere doelen te laten vervallen.

Aandachtspunt

De inspectie verwacht dat bij een wijziging van hulpvorm een herzien en actueel hulpverleningsplan opgesteld wordt. Een wijziging van hulpvorm betekent namelijk dat de eerdere hulp niet meer passend was en de verlening van jeugdhulp daardoor verandert. Een nieuwe afweging met daarbij passende doelen voor de huidige hulpvorm is nodig om samen met betrokkenen op te stellen. Een belangrijk middel daarvoor is het hulpverleningsplan. Een hulpverleningsplan bevat hoe de verlening van de jeugdhulp op dat moment eruit ziet. De hulpverleningsplannen die de inspectie in de cliëntdossiers ziet, zijn niet toepasbaar op de huidige hulpvorm.

Thema 3: Goed bestuur

In dit thema kijkt de inspectie naar in hoeverre de organisatie op een goede wijze wordt bestuurd en een lerende organisatie is die zich voortdurend verbetert.

In onderstaand figuur ziet u direct wat de oordelen zijn van de inspectie op de normen die vallen onder dit thema.

In onderstaande tabel leest u per norm een toelichting op het oordeel van de inspectie.

Norm 3.2		Oordeel
	De bestuurder richt de organisatie zodanig in dat deze redelijkerwijs leidt tot verantwoorde hulp.	

De inspectie ziet en hoort van de gezinshuisouders dat zij op de hoogte zijn van professionele standaarden en eigentijdse kwaliteitseisen die gelden voor het bieden van jeugdhulp in een gezinshuis. De inspectie ziet dit in de interactie tussen de jeugdigen en de gezinshuisouders en hoort dit in de voorbeelden die de gezinshuisouders geven over hoe zij de hulp bieden. De gezinshuisouders vertellen beiden geen opleiding te hebben gevolgd gericht op het verlenen van jeugdhulp. De gezinshuismoeder heeft wel een mbo-verpleegkunde afgerond en heeft zich geregistreerd in het BIG-register als verpleegkundige. De gezinshuismoeder vertelt een EVC-traject te willen doen om een SKJ-registratie te behalen. De gezinshuisvader geeft aan een associate degree te willen behalen gericht op jeugdhulp. Daarnaast vertellen de gezinshuisouders dat zij de training geweldloos verzet en een training over het gebruik van het Vlaggensysteem hebben gevolgd. De gezinshuisbegeleider en de gedragswetenschapper vertellen dat XONAR scholingen en trainingen aanbiedt aan de gezinshuisouders die onderaannemer zijn bij XONAR. De behandelcoördinator van XONAR vertelt dat scholing onderwerp van gesprek is tijdens de jaargesprekken met de gezinshuisouders.

De gezinshuisouders, gezinshuisbegeleider en gedragswetenschapper vertellen dat hoofdaannemer XONAR eindverantwoordelijk is voor de hulp in het gezinshuis. Zij geven aan elkaar iedere zes weken te spreken over hoe het gaat in het gezinshuis. Tijdens deze casuïstiekbesprekingen bespreken ze hoe het gaat in het gezinshuis en of extra hulpaanbod nodig is, zoals traumabehandeling of ambulante begeleiding. De inspectie ziet deze besprekingen ook in de

cliëntdossiers terug. De gezinshuisbegeleider vertelt daarnaast iedere twee weken in het gezinshuis te komen om de gezinshuisouders te begeleiden en de jeugdigen te observeren. De inspectie ziet in het SKJ-register dat zowel de gezinshuisbegeleider als de gedragswetenschapper SKJ-geregistreerd zijn.

De gezinshuisouders vertellen dat zij een uitgebreide screening hebben gehad van XONAR voordat zij als gezinshuis konden starten als onderaannemer van XONAR. Deze screening bestaat volgens de gezinshuisouders en de informatie op de website van XONAR uit onder andere een reflectieverslag van de gezinshuisouders en een assessment. In het portfolio van het gezinshuis ziet de inspectie dat de gezinshuisouders in staat zijn te reflecteren op hun eigen handelen en kritisch zijn in wat zij wel en niet kunnen om goede hulp te bieden.

De inspectie ziet dat van de gezinshuisouders een verklaring omtrent het gedrag (VOG) aanwezig is. Ook ziet de inspectie VOG's van personen die in hun opdracht beroepsmatig of niet incidenteel als vrijwilliger in contact kunnen komen met de jeugdigen in het gezinshuis, zoals familieleden van gezinshuisouders die komen oppassen op de jeugdigen. Om de continuïteit van de hulp te kunnen borgen, vertellen de gezinshuisouders dat de ouders van de gezinshuisouders beschikbaar zijn bij calamiteiten of als extra ondersteuning nodig is.

De inspectie ziet in de portal van XONAR dat de gezinshuisouders toegang hebben tot relevante richtlijnen en protocollen. De gezinshuisouders vertellen dat zij niet direct bij de start van het gezinshuis toegang hadden tot de portal, terwijl het wenselijk zou zijn hier direct toegang toe te hebben. De gezinshuisouders vertellen dat dit deels te maken had met de digitale problemen die zich hebben voorgedaan bij XONAR en vervolgens de moeilijkheden bij het herintroduceren van alle onderdelen in het digitale landschap.

Aandachtspunt

De inspectie vraagt aandacht voor scholing van de gezinshuisouders. De inspectie ziet en hoort dat de gezinshuisouders beschikken over kennis en kunde om de jeugdigen in het gezinshuis verantwoorde hulp te bieden met de inzet van de gezinshuisbegeleider en gedragswetenschapper vanuit XONAR. Ook geven zij aan cursussen te hebben gevolgd vanuit XONAR en voornemens te zijn aanvullende opleidingen te volgen. Op het moment van toezicht hebben beiden echter geen specifieke opleiding ten aanzien van jeugdhulp gevolgd. De inspectie verwacht daarom dat de gezinshuisouders de voorgenomen opleidingsplannen uitvoeren.

Norm 3.3		Oordeel
	De bestuurder verbetert, in een lerend werkklimaat, continu zijn prestaties en de resultaten van de hulp.	

Gezinshuisouders en de ondersteunende partijen om het gezinshuis heen moeten voortdurend aan kwaliteitswaarborging en – verbetering werken volgens de Kwaliteitscriteria Gezinshuizen. Uit de gesprekken met de gezinshuisouders blijkt dat zij zich bewust zijn dat ze kunnen en moeten blijven leren om de kwaliteit van de geboden hulp te verbeteren. De inspectie hoort dat zij zich hier ook voor inzetten, bijvoorbeeld tijdens de casuïstiekbesprekingen en de RTO's. De gezinshuisouders geven voorbeelden van situaties waaruit blijkt dat ze hebben geleerd van eerdere ervaringen en de hulp daarop hebben aangepast. De gezinshuisouders geven daarnaast aan dat ze jaarlijks een evaluatie hebben met de manager bedrijfsvoering en gedragswetenschapper van XONAR over de werkdoelen die zij hebben opgesteld naar aanleiding van een competentietest bij de start van het gezinshuis. Vitaliteit van de gezinshuisouders geven zij als voorbeeld wat dan besproken zal worden. Aangezien het gezinshuis nog geen jaar bezig is, heeft een dergelijke evaluatie volgens de gezinshuisouders nog niet plaatsgevonden.

Om een voldoende en actueel beeld te hebben van wat wel en niet goed gaat in het gezinshuis en bij de gezinshuizen van XONAR, is een open meldcultuur van incidenten noodzakelijk. De gezinshuisouders vertellen dat zij een open meldcultuur ervaren richting elkaar en richting de hoofdaannemer. De gezinshuisouders geven voorbeelden van situaties hieromtrent die zij bespreken met XONAR. Daarnaast vertellen de gezinshuisouders dat zij zich bewust zijn van het registreren van incidenten, zodat deze geanalyseerd kunnen worden en kunnen leiden tot gerichte verbetermaatregelen. Zij geven voorbeelden van situaties waarvan zij denken dat dit als incident gemeld moet worden. De gezinshuisouders geven aan dat zij een valincident wel hebben geregistreerd als incident. De inspectie ziet dit ook terug in het cliëntdossier.

In de portal ziet de inspectie een beschreven incidentenprocedure. Uit deze incidentenprocedure wordt echter niet duidelijk voor de inspectie wat de definitie van een incident is dat geregistreerd moet worden. Ook de gedragswetenschapper vertelt dat XONAR nog zoekende is wat precies wel en niet geregistreerd moet worden als 'incident'.

De gezinshuisouders vertellen dat zij de jeugdigen in het gezinshuis zoveel mogelijk op hun eigen niveau proberen te betrekken bij belangrijke besluitvorming in het gezinshuis, bijvoorbeeld wanneer een jeugdige in het gezinshuis wordt geplaatst.

Aandachtspunt

De inspectie verwacht dat voor het gezinshuis duidelijk is welke situaties gemeld dienen te worden als incident, zodat deze incidenten geanalyseerd kunnen worden en gerichte verbetermaatregelen getroffen worden. Aangezien voor het gezinshuis de verantwoordelijkheid hiervoor ook bij XONAR ligt, verwacht de inspectie dat XONAR in samenspraak met de gezinshuizen hier duidelijkheid overschept, middels een toelichting die voor alle gezinshuizen beschikbaar is.

Norm 3.4		Oordeel
	De bestuurder biedt jeugdigen en hun ouders de mogelijkheid voor hun individuele belangen op te komen.	

Om jeugdigen en ouders een laagdrempelige klachtenregeling te garanderen, maakt het gezinshuis volgens de gezinshuisouders gebruik van de klachtenregeling van XONAR. Daarnaast geven de gezinshuisouders aan contact te hebben opgenomen met Jeugdstem voor de toegang tot een onafhankelijke vertrouwenspersoon.

De gezinshuisouders en de gezinshuisbegeleider vertellen dat tijdens de intake ouders gewezen worden op de klachtenprocedure die op de website van XONAR staat. Daarnaast geven de gezinshuisouders aan dat de jeugdigen contact kunnen opnemen met de gezinshuisbegeleider die om de twee weken in het gezinshuis is. Zij kan hen vervolgens wijzen op de klachtenregeling. Op de website van XONAR ziet de inspectie een folder met informatie over de klachtenprocedure voor jeugdigen en ouders. Daarin staat dat XONAR een klachtencommissie heeft benoemd. Volgens de klachtenregeling voldoet deze aan de daarvoor geldende eisen vanuit de Jeugdwet. In de folder leest de inspectie het volgende:

'De beste manier om een probleem op te lossen is om erover te praten. Door erover te praten met degene over wie het gaat en met je contactpersoon/hulpverlener, kan iedereen ervan leren. Kom je er samen niet uit, dan kun je ondersteuning vragen van iemand waar je vertrouwen in hebt. Ook kun je contact opnemen met een onafhankelijke vertrouwenspersoon voor cliënten via het telefoonnummer [...] van het Advies- en Klachtenbureau Jeugdzorg in Sittard. Als deze gesprekken niet helpen, kun je een klacht indienen. XONAR heeft hiervoor een klachtenregeling gemaakt en een klachtencommissie benoemd.'

De gezinshuisouders vertellen dat zij van Jeugdstem hebben gehoord dat er nog geen vaste vertrouwenspersoon beschikbaar is voor het gezinshuis. In het gezinshuis ziet de inspectie daarom de algemene folder van Jeugdstem hangen met algemene contactgegevens voor de jeugdigen.

Aandachtspunt

De inspectie vraagt aandacht voor de laagdrempeligheid van de klachtenregeling en de toegang tot de klachtencommissie. De genoemde regeling geeft namelijk een drempel hiervoor, doordat verwacht wordt dat jeugdigen en ouders eerst proberen de klacht op te lossen door te praten met degene om wie het gaat of de vertrouwenspersoon. Het is van belang dat de jeugdige ook zonder deze stappen toegang kan krijgen tot de klachtencommissie. De inspectie vraagt hier extra aandacht voor gezien er nog geen vaste vertrouwenspersoon gekoppeld is aan het gezinshuis.

Bijlage: Verantwoording van het toezicht

De inspectie voerde het toezicht bij Gezinshuis "Carpe Diem" aangekondigd uit op 27 november 2024. Tot 3 januari 2025 heeft de inspectie aanvullende digitale en telefonische gesprekken gevoerd. Om tot een gefundeerd oordeel te komen, gebruikte de inspectie voor het toezicht verschillende informatiebronnen. De informatie uit deze bronnen is met elkaar vergeleken en gewogen. Voor het toezicht zijn de volgende bronnen betrokken:

- Contact en korte gesprekken met twee jeugdigen.
- Een (telefonisch) gesprek met een familielid van een jeugdige
- Gesprekken met beide gezinshuisouders
- Gestructureerde interviews met:
 - De gedragswetenschapper van XONAR
 - De gezinshuisbegeleider van XONAR
 - De behandelcoördinator van XONAR
 - Een verwijzer
- De check van twee dossiers op de aanwezigheid van de Verklaring Omtrent het Gedrag en diploma's van de gezinshuisouders.
- De check op de aanwezigheid van een Verklaring Omtrent Gedrag van betrokkenen bij het gezinshuis zoals opa's, oma's en vrienden van gezinshuisouders, waarbij de inspectie op basis van een aantal criteria zelf de VOG's heeft geselecteerd.
- De check van vier dossiers van jeugdigen, onder andere op de aanwezigheid van een plan en risico-inschattingen en -beoordelingen. Hierbij was een medewerker aanwezig. De inspecties hebben zelf de dossiers geselecteerd.
- Observaties van de leef- en verblijfruimten en interactie tussen gezinshuisouders en twee jeugdigen
- Analyse van de volgende documenten:
 - Portfolio Gezinshuis "Carpe Diem"
 - Bijlage dienstovereenkomst XONAR – gezinshuis "Carpe Diem"
 - Meldformulier incidenten en incidentenprocedure XONAR
 - Folder 'klachten en commentaar' van XONAR, versie december 2020
 - Klachtenregeling XONAR versie 1 juni 2024

Duidelijk. Onafhankelijk. Eerlijk.

www.igj.nl